

የዩናይትድ ስቴትስ ካፒቶል ጎብኚዎች መመሪያ

U.S. CAPITOL
የጎብኝት ማዕከል

ወደ የኤስ ካፒቶል እንኳን በደህና መጡ

ታሪካዊው የዩኤስ ካፒቶል ጉብኝት የሚጀምረው ወደ ካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ሲገቡ ነው። የካፒቶል ጎብኚዎች ማዕከል እጅግ የዘለገ ቁመት ባለው ጉልላቱና ብርሃን በሚያሳልፈው ጣሪያው አዲስ ዕውቀት ወደ ሚሽምቱበት ጉብኝት ይቀበልዎታል። የዩኤስ ካፒቶል የዩኤስ ኮንግረስና የሁለቱ ሕግ አውጪ አካል የሆኑት የዩኤስ የእንደራሴዎች ምክር ቤትና የዩኤስ ሴኔት መቀመጫ ነው። በፊልሞች፣ በአውደ ርዕዮችና በጉብኝት ኮንግረስ እንዴት እንደሚሰሩ፣ ታላቁ ሕንጻው እንዴት እንደተገነባና ዜጎች የውክልና ዴሞክራሲ በመባል በሚታወቀው ከፍተኛ ትርጉም ባለው ሂደት እንዴት እንደሚሳተፉ ትምህርት ይቀሰማሉ።

ዘ አፖቴሎሲስ አፍ ጆርጅ ዋሽንግተን

የዩኤስ ካፒቶል እንደ የአሜሪካ ህዝብ ሃውልት ሆኖ ቆሟል። በዚህ ሥፍራ አገሪቱን የሚያጋጥሟት ጉዳዮች ይታያሉ፣ ክርክር ከተደረገባቸው በኋላ ሕግ ሆነው ይጻፋሉ። ከዚህም ሌላ በዩኤስ ካፒቶል የታወቁ የአሜሪካ ስዕሎች ስብስብ ይገኛል፤ ሕንጻውም በራሱ ታላቅ የኪነ ሕንጻ ስኬት ነው። በዩኤስ ካፒቶል ታሪክ ይሰራል፤ የካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ደግሞ ወደዚያ ታሪክ የሚገቡበት በር ነው።

በዲሴምበር 18 ቀን 2007 የዩኤስ ካፒቶልን ለገነቡ ባሮች የጉልበት ሠራተኞች እውቅና ለመስጠት ኮንግረስ የካፒቶል ጎብኚዎች ማዕከል ማዕከላዊ በታ “ኢማንሲፔሽን አዳራሽ” ተብሎ እንዲጠራ በሕግ አወጀ።

በካፒቶል ጎብኚዎች ማዕከል የታችኛው ደርብ የሚገኘው ኢማንሲፔሽን አዳራሽ ካፒቶልን ለማየት ወደ ካፒቶል የሚመጡ ጎብኚዎች የሚሰበሰቡበት ሥፍራ ነው።

የኤስ ካፒቶልን በአስጎብኚዎች እገዛ ስለመጎብኘት

በአስጎብኚዎች በመታገዝ የሚካሄደው የካፒቶል ታሪካዊ ጉብኝት የሚጀምረው በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል የታችኛው ደርብ በሚገኙ የማስተዋወቂያ አዳራሾች ነው። የ13 ደቂቃ ርዝመት ያለው “Out of Many, One” የተሰኘ ፊልም ይህች አገር እንዴት አዲስ ዓይነት መንግሥት እንደመሰረተች፣ ኮንግረስ በአሜሪካዊያን የዕለት ተዕለት ሕይወት ውስጥ የሚጫወተውን ሚና ከማብራራቱ በተጨማሪ የዩኤስ ኮንግረስ ስለሚገኝበት ሕንጻ ለጎብኚዎች መረጃ ይሰጣል።

የካፒቶል ጉብኝቶች ከክፍያ ነፃና ዘወትር ከሰኞ እስከ ቅዳሜ ከ8:40 a.m. እስከ 3:20 p.m. ይካሄዳሉ።

ቅድሚያ የይለፍ ፈቃዶች፡- ጉብኝቶች በ www.visitthecapitol.gov ወይም ከመጡበት ግዛት ሴኔተሮችም ወይም ተወካዮችም ቢሮዎች ወይም በስልክ ቁጥር 202.226.8000 ለካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል በመደወል አስቀድሞ ወረፋ ሊያዝላቸው ይቻላል።

በእለቱ የሚሰጡ የይለፍ ፈቃዶች፡- በጎብኚዎች ማዕከል የታችኛው ደርብ በሚገኘው የኢማንሲፔሽን አዳራሽ የመረጃ ዴስኮች የተወሰኑ የይለፍ ፈቃዶች ይገኛሉ።

ልዩ ጉብኝቶችና ፕሮግራሞች

ስለ ኮንግረስና ካፒቶል ታሪክ በልዩ ጉብኝትና ተግባራት አማካኝነት ይበልጥ ይማሩ። በኢ.ማኒሴፕሽን አዳራሽ ባሉ የመረጃ ዴስኮች ወይም በwww.visitthecapitol.gov/event-calendar አማካኝነት ወቅታዊ የሆኑ የጊዜ ሰሌዳዎች መረጃ ያግኙ።

ትዕይንቶችን እየተዘዋወሩ መጎብኘት

የኮንግረስንና የዩኤስ ካፒቶልን ታሪክ እንዲረዱ የሚያደርግዎትን ትዕይንቶች እየተዘዋወሩ ይጎብኙ። ኮንግረስ እንዴት እንደሚሰራ የሚያሳዩትን ፊልሞች በመመልከት ይደሰቱ በተጨማሪም ወኪልዎን ወይም ሴኑተርዎን በስራ ላይ እያሉ ይመልከቷቸው። የዩኤስ ካፒቶል በግዜ ሂደት ውስጥ እንዴት እየተለወጠ እንደመጣ የሚያሳዩትን የስነ ህንፃ ናሙናዎች ይዩ ከዚህም ጋር የካፒቶል ጉልላት ሲሰራ ከተረፈው የተቀጠቀጠ ብረት ለፕሬዚዳንት ሊንክን ሁለተኛ በዓለ ሲመት የተሰራውን ጠረጴዛ ይመልከቱ።

ሰራተኞች እንዴት አንድ የህግ ረቂቅ ህግ ሆኖ እንደሚጸድቅ ከማብራራት ጀምሮ እስከ የካፒቶሉ አሰራርና ስነ ህንፃ በዝርዝር ለማስረዳት የሚጠቀሙባቸውን ተንቀሳቃሽ ጋሪዎች ላይ የተጠመዱ ማሳያዎችን በንቃት ይጠባበቁ። በካፒቶል የጎብኝዎች ማዕከል የታችኛው ደርብ ከሰኞ እስከ ቅዳሜ ከ8:30 a.m. እስከ 4:30 p.m. ባለው ሰዓት

ኮንግረስን በስብሰባ ላይ እያለ ስለመመልከት

የይለፍ ፈቃዶች፡- የሴኔትና የሕዝብ እንደራሴ ምክር ቤት ጋሪዎች የሴኔት ወይም የህዝብ እንደራሴዎች ምክር ቤት በስብሰባ ላይ በሚሆኑ ጊዜ ለሕዝብ ክፍት ናቸው፤ ሆኖም ግን ጋሪዎቹ በዩኤስ ካፒቶል ጉብኝት ውስጥ አይካተቱም። የይለፍ ፈቃዶች የሚያስፈልጉ ሲሆኑ እነርሱንም ከመጡበት ግዛት ሴኔተሮች ወይም እንደራሴዎች ቢሮ ማግኘት ይቻላል። ወደ ጋሪዎቹ የሚያስገባው የመጀመሪያ ስፍራ የካፒቶል የጎብኝዎች ማዕከል የላይኛው ደርብ ነው። ዓለም ዓቀፍ ጎብኝዎች በላይኛው ደርብ በሚገኘው የእንደራሴዎችና የሴኔት የቀጠሮ ዴስኮች ጥያቄ ማቅረብ ይቻላል።

የሕዝብ እንደራሴዎች የሥራ ሰዓታት፡- የሕዝብ እንደራሴዎች ምክር ቤት በስብሰባ ላይ በማይሆንባቸው ጊዜያት የይለፍ ፈቃድ የያዙ ጎብኝዎች ወደ ጋሪው ከ9 a.m. እስከ 4 p.m. ከሰኞ እስከ ዓርብ መግባት ይችላሉ። የእንደራሴዎች ምክር ቤት በስብሰባ ላይ ካልሆነ በስተቀር ጋሪው በሳምንት የዕረፍት ቀናትና በበዓላት ቀናት ዝግ ነው። ምክር ቤቱ ስብሰባ ከሌለው የምክር ቤቱ ጋሪ ባልታደረ ሁኔታና በጊዜያዊነት ሊዘጋ ይችላል። ስለ ሕዝብ እንደራሴዎች ምክር ቤት ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት www.house.gov ን ይጎብኙ።

የሴኔት የሥራ ሰዓታት፡- የሴኔት ጋሪ ለአንድ ሳምንት ወይም ከዚያ በላይ ለሆነ ጊዜ በሚኖረው ዕረፍት ወቅት ክፍት ነው፤ የይለፍ ፈቃድ የያዙ ጎብኝዎች ከ9 a.m. እስከ 4:15 p.m. ከሰኞ እስከ ዓርብ መጎብኘት ይችላሉ። ሴኔቱ በስብሰባ ላይ ካልሆነ በቀር በሳምንት የዕረፍት ቀናትና በበዓላት ቀናት እንዲሁም በማናቸውም ከአንድ ሳምንት በታች ለሆነ የዕረፍት ጊዜ ወይም ሴኔት ስራውን ሲያቋርጥ ጋሪው ዝግ ይሆናል። መረጃ ለማግኘት እባክዎን በስልክ ቁጥር 202.224.0057 ይደውሉ።

ላይብራሪ እና ኮንግረስ

ጎብኝዎች ከካፒቶል የጎብኝዎች ማዕከል በአገሪቱ ታላላቅ ሀብቶች መካከል አንዱ ወደሆነው ታሪካዊው የቶማስ ጆፈርሰን የላይብራሪ እና ኮንግረስ ሕንፃ በላይብራሪ እና ኮንግረስ መተላለፊያ ዋሻ በኩል በቀጥታ ለመግባት ፈቃድ ያገኛሉ። የመተላለፊያው ዋሻ መግቢያ በካፒቶል የጎብኝዎች ማዕከል የላይኛው ደርብ በእንደራሴዎች ምክር ቤት የቀጠሮ ዴስክ አቅራቢያ ይገኛል።

የካፒቶል ዙሪያ ገብ

ካፒቶል በ58.8 ኤክር ያረፈ፣ ጠመዘማዛ መንገዶች፣ መታሰቢያ ዛፎች፣ መስብህነት ያላቸው መቀመጫዎችና በየወቅቱ የሚቀያየሩ ማራኪ አበቦች ያሉት ነው። የካፒቶል ዙሪያ ገብ የአትልክት ሥፍራ በታዋቂው ባለሙያ ፍሬድሪክ ሎው አልምስቴድ በ1892 የተነደፈ እቅድን የተከተለ ነው። በካፒቶል ዙሪያ ገብ ውስጥ ሲዘዋወሩ፣ በእስት ፕላዛ እጅግ ያማሩ በነሃስና በድንጋይ የተሰሩ ፏፏቴዎችና መብራቶች ያያሉ፤ የካፒቶል ጎብኝዎች ማዕከል ሲገነባ እነዚህ መስህቦች ቀድሞ ወደነበራቸው ይዘት እንዲመለሱ ተደርጓል።

በካፒቶል ዙሪያ ገብ የፕሬዚዳንቶች በዓለ ሲመቶች፣ የነጻነት በዓል ኮንሰርቶችና ከሦስት ሚሊዮን ሰዎች በላይ የሚሳተፉባቸው ዓመታዊ ጉብኝቶችን አስተናግደዋል። ይህን ታሪካዊ መልክአምድራዊ አቀማመጥ በመጎብኘት እንዲደሰቱ እንጋብዝዎታለን።

በጉብኝት ወቅት ማየት ያለብዎት

ስለሚካሄዱ ልዩ ጉብኝቶች ለማወቅ:- በዚህ ወር በካፒቶል የጉብኝቶች ማዕከል በመባል የሚታወቀውን በራሪ ወረቀት ይመልከቱ ወይም ስለሚኖሩ የጉብኝት ቅደም ተከተሎች ዝርዝር የካፒቶል የጉብኝቶች ማዕከል ስራተኞችን ይጠይቁ።

ስለሚካሄዱ ልዩ እንቅስቃሴዎችና ለቤተሰብ የሚሆኑ መርሀ ግብሮች ለማወቅ:- በዚህ ወር በካፒቶል የጉብኝቶች ማዕከል በመባል የሚታወቀውን በራሪ ወረቀት ይመልከቱ ወይም ስለሚኖሩ የጉብኝት ቅደም ተከተሎች ዝርዝር የካፒቶል የጉብኝቶች ማዕከል ስራተኞችን ይጠይቁ።

የሊንከን ጠረጴዛ

በፕሬዚደንት አብርሃም ሊንከን ሁለተኛ በዓለ ሲመት ግዜ የብረ ጠረጴዛ:- የካፒቶል ጉልላት ሲሰራ ከተረፈ የተቀጠቀጠ ብረት የተሰራ (ኢ.ማንስፔሽን አዳራሽ፣ በማሳቹሴትስ ሂስቶሪካል ሶሳይቲ በአክብሮት የቀረበ)

በብርሃን አስተላላፊ ግሪያው በኩል የጉልላቱ እይታ - ከጎብኚዎች ማዕከል የታችኛው ወይም የላይኛው ደርብ ሆነው ወደ ላይ ብቻ ይመልከቱ!

የነጻነት ሃውልት ፕላስቲክ ናሙና - በካፒቶል ጉልላት ላይ የሚገኘውን፣ በነሃስ የተሰራውን የነጻነት ሃውልት ቅርጽ ለማውጫ አገልግሏል (ኢ.ማንሲፔሽን አዳራሽ)

የሃውልቶች ስብስብ - ከብሔራዊ የሃውልቶች አዳራሽ 100 ሃውልቶች መካከል 24 የሚሆኑት በመላው የካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ይገኛሉ፤ ከእነርሱ መካከል 14 የሚሆኑት ሃውልቶች በኢ.ማንሲፔሽን አዳራሽ የሚገኙት ናቸው (የሃውልቶቹን ማብራሪያዎች በዚህ ዕውቅና የሚቀጥሉት ገጾች ላይ ይመልከቱ)

የሕዝብ እንደራሴዎችና የሴኔት ጋለሮዎች - የጎብኚዎች ማዕከል የላይኛው ደርብ መግቢያ - የይለፍ ፈቃዶችን ከመጡበት ግዛት ሴኔተሮች ወይም የሕዝብ እንደራሴዎች ያግኙ።

የባሪያ ጉልበት መዘከሪያ ምልክት:- ባሪያ የጉልበት ሠራተኞች በካፒቶል ግንባታ ላደረጉት አስተዋጽኦ ዕውቅና የመስጠት ሚና ያለው በድንጋይ የተሰራ ምልክት። (ኢ.ማንስፔሽን አዳራሽ)

የባሪያ ጉልበት መዘከሪያ ምልክት

በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል የሚገኙ ሃውልቶች

በካፒቶል የብሔራዊ ሃውልቶች አዳራሽ በእያንዳንዱ ግዛት የተበረከቱ ሃውልቶችን ይዟል። እያንዳንዱ ግዛት ታዋቂ ግለሰቦችን ለመዘከር በሕግ አውጪዎቻቸው የተመረጡ ሁለት ሃውልቶችን ያቀርባል። በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ለዕይታ የቀረቡት 25ቱ ሃውልቶች (24 ከብሔራዊ የሃውልቶች አዳራሽ ስብስብ) የአገሪቱን ብዝሃነትና በዜጎች የተበረከቱ አስተዋጽኦዎችን ያመለክታሉ።

ከሰዓሊው ስም በኋላ ያለው ዓመት ሃውልቱ በስብስቡ የተካተተበትን ዓመት ያሳያል።

ፊሎ ፋርንስወርዝ (1906–1971) የታ፣ ነሃስ፣ በጀምስ አቫቲ፣

1990፣ የፈጠራው ሥራ ባለቤት። በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በነበረ ጊዜ በአዕምሮው የሳለውን የኤሌክትሮኒክ ቴሌቪዥን ሲስተም በመሥራቱ “የቴሌቪዥን አባት” ተብሎ ይጠራል። የቀድሞዎቹ ቴሌቪዥኖች በእርሱ የፈጠራ ባለቤትነት ከተመዘገቡ ፈጠራዎች መካከል 100ዎቹን ይጠቀማሉ። ኢንፍሬሪድ የማታ ብርሃን፣ ኤሌክትሮን ማይክሮስኮፕ፣ አዲስ የተወለዱ ህፃናት ማሞቂያ፣ የጨጓራ ውስጥ ማሳያ፣ የአስትሮኖሚ ቴሌስኮፕና ራዲዮ ለማጎልበት ጥቅም ላይ ከዋሉ የፈጠራ ሥራዎች መካከል 160 ያህሉ በእርሱ ባለቤትነት የተመዘገቡ ናቸው። በ1920ዎቹ የፈጠራውን የኤሌክትሮኒክ ካሜራ ቱቦ ይዞ ይታያል።

ፖፔይ (1630? - ከ1692 በፊት) ኒው ሜክሲኮ፣ አምነበረድ፣ በክሊፍ

ፍራንቆ፣ 2005። ፑዌብሎ የኃይማኖትና መንፈሳዊ መሪ። በሳን ሁዋን ቡዌብሎ፣ አሁን ኒው ሜክሲኮ ተብሎ የሚጠራ ግዛት ተወለደ። በ1680 በስፔን ላይ የተደረገውን የፑዌብሎ አመጽ ያደራጀ ሰው ሲሆን፣ ይህ አመጽ የፑዌብሎ ባሕል ተጠብቆ እንዲቆይ የአሜሪካን ደቡባዊ ምዕራብ ክፍል ታሪክ በመቅረጹ ሂደት አስተዋጽኦ አድርጓል። የአመጹን ጊዜ ለማስተባበር ያገለግል የነበረውን የድብ ምስልና የተቆጣጠረ ገመድ ይዟል፤ ሃውልቱ የፑዌብሎ ባሕል ምልክት የሆነውን ማሰር አካቷል።

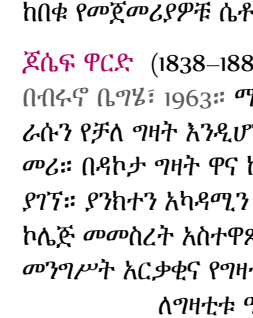
ጂያኔት ራንኪን (1880–1973) ሞንታና፣ ነሃስ፣ በቴሪ

ሚንማውግ፣ 1985። ማኅበራዊ ሠራተኛ፣ ሌክቸረርና ከ1917-1919 እና ከ1941-1943 በሕዝብ እንደራሴነት ያገለገለች። የመጀመሪያዋ ሴት የኮንግረስ አባል። ስመ ጥር የሰላምና የሴቶች መብቶች አስተባባሪ። አሜሪካ ወደ ነፍሱና 2ኛው የዓለም ጦርነት እንዳትገባ ድምጽ የሰጠች። በ1941 በጃፓን ላይ የታወጀውን ጦርነት “ሴት እንደመሆኔ ወደ ጦርነት መሄድ አልቻልም... ሌላውንም ወደ ጦርነት ለመላክ ፈቃደኛ አይደለሁም” በማለት የተቃወመች ብቸኛዋ የኮንግረስ አባል።

ማሪያ ሳንፎርድ (1836–1920) ሚኒሶታ፣ ነሃስ በኤቭሊን

ሬይሞንድ፣ 1958። መምህርትና የሴቶች መብቶች ግንባር ቀደም ተከራካሪ። የሴቶችን የመምረጥ መብትና የአፍርካን አሜሪካዊያንን የትምህርት እድል የደገፈች፤ በጎልማሶች ትምህርትና የወላጆች - መምህራን ጣምራ ድርጅቶች ጽንሰ ሃሳብ ፈርቀዳጅ። ከኮኔክቲክት ኖርማል ትምህርት ቤት ተመርቃለች። በስዋርትሞር ኮሌጅ የታሪክ መምህርት ነበረች። በሚኒሶታ የኒቨርሲቲ ደግሞ ለ20 ዓመታት ታስተምር ነበር። የኮሌጅ መምህርት ለመሆን ከበቁ የመጀመሪያዎቹ ሴቶች መካከል አንዷ ናት።

ጆሴፍ ዋርድ (1838–1889) ሳውዝ ዳኮታ፣ እምነበረድ

በብሩኖ ቤግሄ፣ 1963። ሚሲዮናዊና መምህር። ሳውዝ ዳኮታ ራሱን የቻለ ግዛት እንዲሆን የተካሄደው እንቅስቃሴ መሪ። በዳኮታ ግዛት ዋና ከተማ ያንክተን ቅስናውን ያገኘ። ያንክተን አካዳሚን የከፈተና ለያንክተን ኮሌጅ መመስረት አስተዋጽኦ ያበረከተ። የግዛት ሕገ መንግሥት አርቃቂና የግዛቲቱ መፈክር አመንጨፍ ለግዛቲቱ ዓርማ ፍቺ የሰጠ ሰው ነው።

ዊሊያም ኤድጋር ቦራህ

(1865–1940) አይዳሆ፣ ነሃስ በብራያንት ቤከር፣ 1947። ጠበቃ፣ ከ1907-1940 የዩኤስ ሴኔተር። የትምህርትና ሠራተኛ ጉዳይ ኮሚቴ ሊቀመንበር በነበረበት ወቅት የሠራተኛ ጉዳይ ዲፓርትመንትንና የሕጻናትን ቢሮ ማቋቋሚያ ሕግ እንዲወጣ ድጋፍ አድርጓል። የተደነቀ የመናገር ችሎታ የነበረውን “የአይዳሆ አንበሳ” ተብሎ ይጠራ የነበር።

ጆን “ጃክ” ስዊገርት፣ ጃኒየር

(1931–1982) ኮሎራዶ፣ ነሃስ በጆርጅና ማርክ ሉንደን፣ 1997። ፓይላትና ጠፈርተኛ። በኮሪያ የጦር አውሮፕላን አብራሪና የሙከራ ፓይላት። የአክሲዮን መያዣው ከተቀደደ በኋላ ተልዕኮው የተቋረጠው በ1970 በብሔራዊ ኤሮኖቲክስና ስፔስ አስተዳደር (ናሳ) አፖሎ 13 የጨረቃ ተልዕኮ ሦስት ተሳታፊዎች መካከል አንዱ ነበር። አባላቱ ከሞላ ጎደል ስድስት ቀናት በሕዋ አሳልፈዋል። የሕዝብ እንደራሴዎች ምክር ቤት የሳይንስና ቴክኖሎጂ ኮሚቴ ሥራ አስፈጻሚ ዳይሬክተር። በ1982 የሕዝብ እንደራሴዎች ምክር ቤት አባል ሆኖ ተመረጠ ነገር ግን ቦታውን ከመያዙ ከአንድ ሃምንት በፊት ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ።

ቺፍ ዋሻኪ (1800?-1900) ዋዮሚንግ፣ ነሃስ በዴቭ ማክግሬይ፣ 2000። ጦረኛና የሾሾኒ ጎሳ አፈ ቀላጤ። የፈረንሳይኛ፣ የእንግሊዝኛና የበርካታ ሌሎች የኔቲቭ አሜሪካ ቋንቋዎች ብቁ ተናጋሪ። ብዙዎችን የሾሾኒ ንዑሳን ጎሳዎች ወደ አንድነት አምጥቷል። ከዩኤስ የጦር ኃይል ጋር በመደራደር ከ3 ሚሊዮን ኤከር በላይ ስፋት ያለው መሬት የሾሾኒ መሬት ሆኖ እንዲጠበቅ አድርጓል። በተሟላ የዩኤስ ወታደራዊ የቀብር ሥነ ሥርዓት የቀብር ሥነ ሥርዓቱ ተፈጽሟል። አልባሳቱ በጥሩ ሁኔታ በህብረ ቀለማት ደምቀዋል።

ኢዩሴቢዮ ፍራንሲስኮ ኪኖ (1645-1711) አሪዞና፣ ነሃስ በሱዛን ሲልቨርክሩይስ፣ 1965። ሚሲዮናዊ፣ አገር አሳሽና ካርቶግራፈር። በጣሊያን የተወለደ የጄስዩት ቄስ። ወደ ሜክሲኮ ታችኛው ካሊፎርኒያ አሰላ አድርጓል፤ በደቡብ አሪዞና ከሚገኙ ፒማ ኢንዲያንስ ጋር ሰርቷል። በካሊፎርኒያና አሪዞና የሚሊዮን ማዕከሎችን፣ የከብቶች ማርቢያና መንገዶችን ሰርቷል። አስተርጓሚ በመባል የሚታወቅ በከዋክብት ላይ ተመስርቶ ርቀት ለመለካት የሚያስችል መሣሪያ ይዞ ይታያል።

ሳራ ዊንሙካ (1844-1891) ኔቫዳ፣

ነሃስ በቤንጃሚን ቪክተር፣ 2005። ተርጓሚ፣ መምህርትና ጸሐፊ። የትውልድ ምንጫ ከነበረው የፔዩት ሕዝብና በዩኤስ የጦር ኃይል መካከል ድርድር አካሂዳለች። ለኔቲቭ አሜሪካዊያን ዜጎች ትምህርት ቤት ከፍታ በሕዝቡ የትውልድ ቋንቋና በእንግሊዝኛ ታስተምር ነበር። ላይፍ አማንግ ዘ ፓዩትስ፡- ዜር ሮንግስ ኤንድ ከሌምስ የተሰኘው ግለ ታሪኳ የመጀመሪያው በኔቲቭ አሜሪካ ሴት የተጻፈ

መጽሐፍ ነው። ሼልፍላወር ይዛ ትታያለች፤ ስሟ በፔዩት ቋንቋ ሼልፍላወር ማለት ነው።

ንጉሥ ካሜሃሜሃ ነኛ (1758?-1819) ሃዋይ፣ ነሃስና ወርቅ፣ በ1879 የቶማስ ጎውልድ ተሰርቶ የነበረው ሃውልት ቅጂ፣ 1969። ተዋጊና ንጉሥ። ሁሉንም ሰዎች የሚኖሩባቸውን የሃዋይ ደሴቶች በራሱ አገዛዝ ስር አዋህዷል። ንግድን አበረታቷል፣ ሃዋይን ለሌላው ዓለም ክፍት አድርጓል። ሌላው መጠሪያው ስሙ ታላቁ ካሜሃሜሃ ነው። የሃዋይ ንጉሣዊ ልብስ፣ ቆብና በሃዋይ ማሞ ወፍ ላባ የተሰራ ካባ ደርቦ ይታያል።

ማዘር ጆሴፍ (1823–1902) ዋሽንግተን፣ ነሃስ በፌሊክስ ደ ዌልደን፣ 1980። ሚሲዮናዊትና አርክቴክት። በሞንትሬይል፣ ካናዳ አቅራቢያ ስትወለድ። ኤስተር ፓሪስ በሚል ስም ትጠራ ነበር። በ20 ዓመት ዕድሜዋ የካቶሊክ መነኩሱት ሆነች። ሚሲዮናዊያንን፣ ከዚያ በኋላ የዋሽንግተን ግዛት ተብሎ የተሰየመውን አገር ጨምሮ ወደ ፓስፊክ ሰሜን ምዕራብ ግዛቶች መርታለች። ።

ሆስፒታሎችን፣ ሰባት አካዳሚዎችን፣ አምስት የኔቲቭ አሜሪካን ነዋሪዎችን ትምህርት ቤቶችና ሁለት እናት አባት የሞቱባቸው ሕጻናት ማሳደጊያ ህንፃዎችን የነደፈች፣ የግንባታ ስራቸውን የተከታተለችና ለግንባታው ገንዘብ ያሰባሰበች። በማቆሚያው ላይ የሚታዩት የንድፍ ማውጫ መሣሪያዎችን ያሰራቸው አንዳንድ ሕንጻዎች ምስሎች ናቸው።

ሳሳካዌአ (1788 ?–1812) ኖርዝ ዳኮታ፣ ነሃስ፣ ሃውልት በ1910 ተሰርቶ የነበረው ሃውልት ቅጂ ነው። ሊዮናርድ ክፋኔል፣ 2003። ተርጓሚና አስጎብኚ። በ1805 በአገር አሳሾች በሜሪዌክር ልዊስና ዊሊያም ክላርክ ከሚመራው ቡድን ጋር ጨቅላ ልጇን ይዞ ወደ ሰሜን ምዕራብ በተካሄደው አሰሳ እገዛ አድርጋለች። የእርሷ መኖር ለአካባቢው ጎሳዎች አሰሳው ሰላማዊ ነው የሚል መረዳት እንዲኖራቸው አድርጓል። እንደ ተጓዥ፣ ተርጓሚ፣ ዲፕሎማት፣ ሚስትና እናት ከብር ተሰጥቷታል። ሂዳስታ የተባለው የእርሷ ጎሳ ሳሳካዌአ ወይም “ወኗ ሴት” የሚል ስያሜ ተሰጥቷታል።

ሄለን ኬለር (1880–1968) አላባማ፣ ነሃስ በኤድዋርድ ሃላቭካ፣ 2009። ጸሐፊ፣ መምህርትና ለአካል ጉዳተኞች መብትና የሌሎች ማኅበራዊ ጉዳዮች ተከራካሪ። በሕጻንነት ዘመኗ ባጋጠማት ሕመም ምክንያት ዓይነ ስውርና መስማት የተሳናት ነበረች። የምልክት ቋንቋና ንግግር እንዲሁም ብሬል ተማረች። የመጀመሪያዋ ዓይነ ስውርና መስማት የተሳናት የኮሌጅ ተመራቂ ናት። “ለዓለም የአሜሪካ የበጎ ፈቃድ አምባሳደር” በመባል ትታወቃለች። በቴስኩምቢያ፣ አላባማ በሚገኘው ቤቷ በ7 ዓመቷ በውሃ መሳቢያ አጠገብ ሆና ትታያለች፤ ለመጀመሪያ ጊዜ “ውሃ” የሚለውን ቃል በምልክት ቋንቋ ያወቀችውና ከሰው ጋር መግባባትን የተማረችው በዚያ ነበር።

የካፒቶልን ሥነ ጥበብ ስለማክበር

በጉብኝት ወቅት የካፒቶልን ሃውልቶችና ሌሎች የሥነ ጥበብ ሥራዎች ጠብቆ ለማቆየት እንዲቻል ድጋፍ ያድርጉ። በመመልከት ብቻ ደስ ይበልዎ ነገር ግን በእጅዎ አይንኩ - በእያንዳንዱ የመንካት ጊዜ የተወሰነ ጉዳት ይደርሳል።

የነጻነት ሃውልት

በካፒቶል ጉልላት ላይ የሚገኘው በነሃስ የተሰራ የነጻነት ሃውልት ዋናው የፕላስቲክ ናሙና ወደ ቀድሞው ይዘቱ እንዲመለስ ተደርጎ ለጎብኚዎች ዋናውን ሃውልት ወክሎ በቅርብ የሚታይ በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል የኢማኒኪፕሽን አዳራሽ ዋናው የትኩረት መስህብ ሆኗል። ናሙናው የ19½ ጫማ ቁመትና በግምት የ13,000 ፓውንድ ክብደት ያለው ነው።

በ1857 ቶማስ ክራውፎርድ የተባለ በሮም ከተማ ይሰራ የነበረ አሜሪካዊ የቅርጽ ቅርጽ ባለሙያ የነጻነት ሃውልትን የፕላስቲክ ናሙና አጠናቀቀ። ከክራውፎርድ ሞት በኋላ ሌላ ክላርክ ሚልስ የተባለ አሜሪካዊ የቅርጽ ቅርጽ ባለሙያ በዋሽንግተን ዲ.ሲ. በሚገኘው የብረት ማቅለጫ ተቋሙ እንዲሰራው ተደረገ። ሞዴሉን ያቀናጀው ሠራተኛ ምክንያታዊ ባልሆነ መልኩ ተጨማሪ ክፍያ ካልተሰጠው በቀር የሀውልቱን ናሙና በየክፍሉ እንደማይለያየው በመናገሩ ምክንያት ፊሊፕ ሪይድ የተባለ የክላርክ ሚልስ ባሪያ የነበር ሞልዱ ወደ ብረት ማቅለጫው ተወስዶ መሰራት እንዲቻል ክፍሎቹ እንዴት መለያየት እንደሚችሉ ወሰነ።

በማቅለጫው፣ ሬይድ በሞልዶቹ ውስጥ እሳቱ እየነደደ እንዲቀጥል የማድረግ ኃላፊነት ተሰጥቶት ነበር። ከሌሎች ባሮች የጉልበት ሠራተኞች ጋር በመሆን የፕላስቲክ ሞዴል ክፍሎች በነሃስ እንዲሰሩ አደረገ። ፊሊፕ ሪይድ የነሃስ ሃውልቱ በ1862 ወደ ካፒቶል ከመወሰዱ ከጥቂት ጊዜ በፊት ከባርነት ነጻ ወጣ፤ ሃውልቱ በጉልላቱ ላይ በዲሴምበር 2 ቀን 1863 በተቀመጠ ጊዜ ነጻ ሰው ነበር።

◀ የነጻነት ሃውልት ናሙና በኢማኒኪፕሽን አዳራሽ በግራ በኩል ወደ ትዕይንት አዳራሽ መግቢያው ላይ ግርማ ሞገስ ባለው ሁኔታ ቆሞ ይታያል።

በካቲቶል የጎብኚዎች ማዕከል የላይኛው ደርብ የሚገኙ ሃውልቶች

የሚከተሉት አራት ሃውልቶች በላይኛው ደርብ በምስራቅ በኩል በሚገኘው የእንግዳ ማስተናገጃ የኢማንሲፔሽንን አዳራሽ ከላይ ሆነው እንደሚገኙ ሆነው ቆመዋል።

ጁሊየስ ሰቴርሊንግ ሞርቶን (1832–1902) ኔብራስካ፣ ነሃስ በፍዱልፍ ኤቫንጎስ፣ 1937። አርሲደር፣ ሕግ አውጪና የካቢኔ አባል። በአርሱ የልደት ቀን ኤፕሪል 22 የሚከበረውን የአርበር ቀን መሥራቻ። ነብራስካ ግዛት ከመሆኗ በፊት የይገባኛል ጥያቄ አቅርቦ ነበር። የግዛቱ ሕግ አውጪ አባልና ጸሐፊ ሆኖ አገልግሏል። በፕሬዚደንት ክሊቭላንድ የአስተዳደር ዘመን የግብርና ሚኒስትር ሆኖ አገልግሏል። በበርካታ ጥራዝ የተጻፈውን በስዕል የተደገፈ የኔብራስካን ታሪክ በዝርዝር የሚያስረዳ መጽሐፍ በአርታዲነት ማዘጋጀት ጀመረ። በሃውልቱ ስር የአርበር ቀን ምልክቶች የሆኑ የዛፍ ግንጣይ፣ ሊጋ ችግኝ፣ የተክል መግረዣና አካፋ ይታያሉ።

ኤድዋርድ ዳግላስ ዋይት (1845–1921) ሉዚያና፣ ነሃስ በአርተር ሞርጋን፣ 1955። ጠበቃ፣ የግዛት ሕግ አውጪ፣ የዩኤስ ሴኔተር 1891-1894፣ ከ1894-1921 የዩኤስ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኛ፣ ከ1910-1921 የዩኤስ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰብሳቢ ዳኛ ሆኖ አገልግሏል። በ16 ዓመቱ የኮንጌዴሬት ጦር አባል ሆነ፣ ሆኖም ግን የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኛ በነበረበት ወቅት አፍሪካን አሜሪካን የመምረጥ መብት ሊኖራቸው ይገባል የሚለውን ሀሳብ ደግፏል። ለጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኝነት የተሾመው በፕሬዚደንት ክሊቭላንድ ነበር።

ፕሮቲጎር ግሩኤኒንግ (1886–1974) አላሳካ፣ ነሃስ በጆርጅ አንቶኒሳን፣ 1977። ጋዜጠኛ፣ የአላሳካ ግዛት ገዢና ከ1959-1969 የዩኤስ ሴኔተር ነበር። ከሕክምና ትምህርት ቤት የተመረቀ ቢሆንም በቦስተንና ኒው ዮርክ ሪፖርተር፣ ኤዲተርና ማኔጂንግ ኤዲተር ሆኖ ሰርቷል። የአላሳካ ኢንተርናሽናል ሃይዌይ ኮሚሽንን እንዲመራ ተሾሞ ሰርቷል። ከ1939 ጀምሮ ጡረታ እስከወጣበት 1953 ድረስ የግዛቱ ገዢ ሆኖ አገልግሏል። ከሁለቱ የአላሳካ የመጀመሪያ ሴኔተሮች መካከል አንዱ ነበር። “አላሳካ ግዛት እንድትሆን ያስቻለ አባት” ተብሎ ይታወቃል።

ጆምስ ክላርክ (1854–1916) አርካንሳስ፣ እምነበረድ በፖምፕሮ ፎርት፣ 1921። ከ1903 -1916 ጠበቃ፣ የግዛት ሕግ አውጪ አባል፣ ዋና ዓቃቤ ሕግና የግዛቱ ገዢ እንዲሁም የዩኤስ ሴኔተር። ለሁለት ጊዜያት ያህል የሴኔቱ ጊዜያዊ ፕሬዚደንት ሆኖ ተመርጧል። የፓናማን ካናል ፕሮጀክትና የፊሊፒንስ ነጻ መውጣት ደግፏል። የሴኔት የንግድ ኮሚቴ አባል እንደመሆኑ የሠራተኞች ኃላፊነትና ካሣ ሕግን ለማጽደቅ ድጋፍ አድርጓል።

በብሄራዊ የሃውልቶች አዳራሽ የሚገኙትን ከየስቴቱ የተሰበሰቡ ሃውልቶችን ነጻ የሞባይል ማስጎብኛ ከApp Store እና Google Play በwww.visitthecapitol.gov/apps ማግኘት ይቻላል።

ከካቲቶል የጎብኚዎች ማዕከል ውጭ ያሉ ሃውልቶች

ከዚህ በማስከተል የተጠቀሱት በሃውልቶች አዳራሽ ስብስብ ውስጥ የሚካተቱ ስድስት ሃውልቶች በጎብኚዎች ማዕከል ለሕዝብ ክፍት ከሆኑ ቦታዎች ውጪ ያሉ ናቸው። ከእነዚህ ሃውልቶች መካከል ማንኛውንም ለማየት ከፊሊፕስ፣ አባክምን ከጎብኚዎች ረዳት ጋር ይነጋገሩ።

- ጆን ከሌይተን** (1796–1856) ዴላዌር
- ጆምስ ጆርጅ** (1826–1897) ሚሲሲፒ
- ዌድ ሃምፕተን** (1818–1902) ሳውዝ ካርላይና
- ኤፍሬም ማከዳል** (1771–1830) ከንቲኪ
- ዶ/ር ጆን ማከሎግሊን** (1784–1857) ኤፊንግ
- ጆንሬል ኪርቢያ ስሚዝ** (1824–1893) ፍሎሪዳ

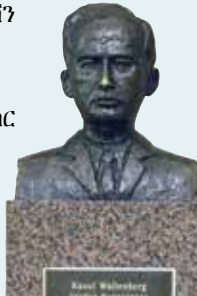
የሰብዓዊ መብት መሪዎችን ማክበር

ፍሬድሪክ ዳግላስ (1818–1895) በታልቦት ካውንቲ ሜሪላንድ በባርነት ቀንበር ሥር ተወለደ። በአገሪቱ እጅግ ከፍተኛ ተጽዕኖ ማድረስ የቻለ የሲቪልና ሰብዓዊ መብቶች ተሟጋች ነበር። በ1838 ከባርነት ካመለጠ በኋላ መኖሪያውን በኒው ጌይትስቲን ማሳቸሌትስ በማድረግ የባርያ አሳዳሪ ሥርዓትን በማፍረስ ሂደት ውስጥ ተሳትፎ ሆነ። ለ25 ዓመታት በኖረበት በሮቸስተር ኒው ዮርክ ሦስት ግለታሪቶችን ጽፏል፤ እንዲሁም የመሪነት ሥፍራ የነበረውን የአፍሪካን አሜሪካዊያንን ጋዜጣ ያሳትም ነበር። በእርስ በእርስ ጦርነቱ ጊዜ ዳግላስ ለአዲሶቹ የአፍሪካን አሜሪካዊያን ክፍለ ጦሮች ወታደሮች መልምሏል። በ1872 ወደ ዋሽንግተን ዲሲ ተዘዋወረ ከዚያም በተደጋጋሚ ጊዜያት የመንግሥት ሥልጣን ይዞ ከቆየ በኋላ በ1895 በዋሽንግተን ዲሲ ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ። ዳግላስ ለአፍሪካን አሜሪካዊያን ለሴቶች የመምረጥ መብት፣ ነጻ ለውጡ ሰዎች እኩልነት፣ ከፍርድ ውጪ ግድያን ለማስቀረት ህግ እንዲወጣ ያላሰለሰ ጥረት አድርጓል። በኮንግረስ በወጣ ሕግ፣ በስቲቪን ዊትዝማን የፈጠራ ውጤት የሆነውን በዲስትሪክት አፍ ኮሌምቢያ የተበረከተው የፍሬድሪክ ዳግላስ ሃውልት በጁን 19 ቀን 2013 በኢማንሲፔሽን አዳራሽ እንዲቆም ተደርጓል።

በትውልድ ስሟ ኢዛቤላ ባውምፍሪ በ1797 በባርነት ቀንበር ሥር ተወለደች፤ በኋላ **ሶጆርኒር ትሩክ** በሚል ሥም የተጠራችሁ ይህች ሴት ገና የዘጠኝ ዓመት ልጅ ሳለች በጨረታ ለባርነት ተሸጠች። የ30 ዓመት ዕድሜ ሲሞላት ኢዛቤላ በአምስት የተለያዩ ባሪያ አሳዳሪዎች ባለቤትነት ሥር ትኖር ነበር። በኃይማኖት ምክንያት ኢዛቤላ ስሟን ሶጆርኒር ትሩክ በሚል ቀየረች፤ በዚህም ምክንያት ባርነትን ስለመግርሰስና ስለሴቶች መብቶች ታስተምር ነበር። በአርቲስ ሌን የተሰራው የሶጆርኒር ትሩክ ከወገብ በላይ ሃውልት በዩኤስ ካፒቶል አንዲትን አፍሪካን አሜሪካዊት ሴት ለመክከር የመጀመሪያው ነው። ለመጀመሪያ ጊዜ በኢማንሲፔሽን አዳራሽ የታየው በኤፕሪል 2009 ነበር።

ራወል ዋለንርግ የሰዊድን ዲፕሎማት ሲሆን፣ በ2ኛው ዓለም ጦርነት በቡዳፔስት በነበረው የአገሩ ሌጋሲዮን አማካኝነት በአስር ሺዎች የሚቆጠሩ በወራሪው የናዚ ጦርና በሃንጋሪያዊያን ተባባሪዎቻቸው በአደጋ ላይ የወደቁ አይሁዳዊያንን ለማዳን ችሏል። በሚሪ ማርጎሊን የተሰራው የዋለንርግ ከወገብ በላይ ሃውልት በ1995 በኮንግረስ ተቀባይነት አገኘ።

የካፒቶል ጉብኝት አስቀድሞ ወረፋ ማስያዝና የይለፍ ፈቃዶች

በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ሲደርሱ ጉብኝቱን ለማድረግ አስቀድመው ወረፋ ይዘው ከክበረና ወረፋ መያዣ ማረጋገጫዎትን ወይም የማረጋገጫ ቁጥርዎን ከያዙ እባክዎ የካፒቶል ጉብኝት የይለፍ ፈቃድ ለማግኘት እንዲችሉ በታችኛው ደርብ በቀኝ (ሰሜን) በኩል ወደሚገኘው የመረጃ ዴስክ ይሂዱና ፈቃዱን ይቀበሉ።

በካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል ሲደርሱ፣ ከዚህ ቀደም ለጉብኝት ወረፋ ይዘው ካልሆነ ፣ በታችኛው ደርብ በግራ በኩል (ደቡብ) በሚገኘው የመረጃ ዴስክ “Visitors without Reservations” ተብሎ ወደሚታወቀው ስፍራ ይሂዱ።

እባክዎን ያስታውሱ፡- የዩኤስ ካፒቶል ጉብኝቶች ያለ እቅድ እንዳይካሄዱ ወይም እንዳይረጡ ሊያደርግ ይችላል። ይህ ሲሆን ማስታወቂያዎች በwww.visitthecapitol.gov ና በማኅበራዊ ሚዲያ ይወጣሉ።

ዓለም ዓቀፍ የካፒቶል ጉብኝት መከታተያ መረጃ ሰጪ ፅሁፎች ከጉብኝቱ ዋና ዋና ነጥቦችን የያዘ ከእንግሊዝኛ ይልቅ በሌሎች ቋንቋዎች በጎብኚዎች ማዕከል በታችኛው ደርብ ከሚገኙት የመረጃ ዴስኮችና ከአስጎብኚዎች ማግኘት ይቻላል። ሌሎቹ ቋንቋዎች አማርኛ፣ ዓረብኛ፣ ቻይንኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ጀርመንኛ፣ ሂንዲኛ፣ ጣሊያንኛ፣ ጃፓንኛ፣ ኮሪያንኛ፣ ፖርቹጋልኛ፣ ሩሲያ ቋንቋ፣ ስፓንሽኛና ቪትናምኛ ናቸው።

አዳዲስ ነገሮች ሲኖሩ በመደበኛ ሁኔታ ከካፒቶል የጎብኚዎች ማዕከል በቀጥታ መረጃ ለማግኘት በwww.visitthecapitol.gov/subscribe ይመዝገቡ።

የዩኤስ ካፒቶልን ስለጎበኙ ምስጋና እናቀርባለን። እርስዎ የሚሰጡን ግብረመልስ ለእኛ አስፈላጊ ነው። ያጋጠመዎትን ልምድ በcomments@visitthecapitol.gov ለሌሎች ያካፍሉ።

U.S. CAPITOL

www.visitthecapitol.gov
Twitter @visitthecapitol
www.visitthecapitol.gov/apps